

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

בדיקת מזוזות

לקראת חודש אלול בתי חב"ד פותחים במבצע מיוחד לבדיקת תפילין ומזוזות, על-פי מנהג ישראל לבדוק את כשרות התפילין והמזוזות בחודש אלול. כדאי לזכור כי גם תפילין ומזוזות כשרות עלולות להיפגם במשך השנים. בדיקת התפילין והמזוזות גם מוסיפה שמירה והגנה עלינו ועל בני ביתנו.

שבוע שכולו חסידות

בימים ראשון עד חמישי (כ"ד-כ"ח במנחם"א) בתקיים סדרת שיעורים (לגברים) בענייני יסוד בחסידות. השיעורים יהיו בשעות הערב בספריית החסידות 'היכל מנחם', רחוב ישעיהו 22 ירושלים. הכניסה חופשית. לפרטים: 050-4115279.

מרכז מידע רפואי

שירות לציבור מבית יד שרה – מרכז המידע דעת מעניק מידע מקצועי, אמין ומעודכן, בכל נושא בריאותי: דרכי טיפול, תרופות ותופעות לוואי, טיפולים חדשניים ועוד. המרכז מקושר למאגרי מידע רפואיים בארץ ובעולם, ופועלים בו רופאים ואחיות מנוסים. המידע ניתן ללא תשלום, וכל אדם מוזמן לפנות ולקבל מידע בנושאים הרפואיים המעניינים אותו. טל' 03-9543349.

זמני השבוע

יחולת תלאיב חיפה בארבע אילת ניוירוק						
כניסת השבת	6:56	7:11	7:03	7:12	7:07	7:46
צאת השבת	8:10	8:12	8:13	8:11	8:05	8:48

המולד: יום שבת קודש, 4 בבוקר, 23 דקות ו-8 חלקים
ראש-חודש אלול: ביום השבת קודש וביום הראשון
פרקי אבות: פרק ד

322 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 072-2770100 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
הפקה והפצה: המרכז לעזרי שלוחות
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות
נא לשמור על קדושת הגיליון

לא להכפשה אבל אוי לבושה

תורת ישראל צריכה להיות מזוהה עם אהבת הזולת ועשיית חסד, ולא עם אלימות ושפיכות דמים

צפוי, מעשי הרצח הנפשעים שבו צעו בירושלים ובכפר דומא, עוררו גל של הסתה פרועה נגד ציבורים שלמים – חרדים, דתיים, מתנחלים, אוהבי ארץ ישראל. היו שמיהרו לנצל את הזעזוע כדי להתיז רפש לעבר יריביהם ומי שאינם חושבים כמותם.

התפרצות זו חושפת את הזרמים החבוים של שנאה ומשטמה המבעבעים בלב שכבות נרחבות בציבור, ודווקא בקרב המכנים עצמם 'נאורים'. פתאום מתברר עד כמה אין הם מסוגלים להפגין סובלנות כלפי מי שחושבים אחרת מהם, ועד כמה הם מצפים שכולם יתיישרו על-פי השקפותיהם.

אנו, שלא כשכנינו, מוקיעים מעשים כאלה. מודעת רבני בנימין

מלמדת אותנו שאפילו הסנהדרין, שבסמכותה לדון דיני נפשות, כונתה 'קטלנית' אם דנה גזר דין מוות אחת לשבעים שנה. אפילו בתפילותינו אנו מתפללים: "תָּמְמוּ חַטָּאִים" ולא 'חוטאים', וכלשון התפילה ביום הכיפורים: "ורוצה אתה בתשובת רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם".

מי שרוצח בני-אדם הוא רוצח שפָּל ומתועב. נקודה. הוא פושע, שעובר על אחת משבע המצוות היסודיות שעליהן נצטוו כל בני-האדם באשר הם, ועל הדיבר "לא תרצח". אדם כזה אינו פועל בשם התורה, אלא להפך, הוא מחלל אותה ועובר על אחד מאיסוריה החמורים ביותר.

חילול שם שמים

כאמור, את גל ההכפשה הזה יש להדוף בכל התקיפות. ועם זה, תחושת בושה גדולה אופפת אותנו. גם אם איננו נושאים באחריות למעשים המטורפים האלה, חרפה היא לראות אדם חובש כיפה ובעל פאות ארוכות מניף סכין רצחני על נערים ברחוב. כן, זה מביש ומזעזע.

לכן המעשים האלה חמורים שבעתיים. נוסף על עצם הרצח המתועב, יש כאן חילול שם שמים לעיני העולם כולו. תורת ישראל צריכה להיות מזוהה עם אהבת הזולת ועשיית חסד, ולא עם אלימות ושפיכות דמים. אך אנו, שלא כשכנינו, מוקיעים מעשים כאלה ומתנערים מהם בכל הכוח והעוצמה, ועל כך גאותנו.

הללו מזעיקים עולם ומלואו על ביטויי שנאה כלפי המחנה שלהם, ואין הם מרגישים כמה עוינות רעילה נודפת מהמקלדות שלהם. והאמת היא שאין כאן שוויון. כי בצד אחד עומדים טוקבקיסטים רפי שכל ואנשי שוק, ואילו בצד השני השנאה מתפרצת מאנשי אקדמיה, אמנים, עיתונאים ופוליטיקאים.

עלילה מרושעת

אין שום סיבה להרכין ראש לפני הגל העכור הזה. מעשיהם של מטורפים אינם צריכים להכתים ציבור שלם. פושעים וחולי נפש יש למרבה הצער בכל מגזר. האם מישהו העז להכפיש את העולים מרוסיה או מאתיופיה בגלל פושעים שיצאו מקרבם? וכשאישי אקדמיה ביצע פשע מחריד הועמדה האקדמיה כולה אל עמוד הקלון?

יש להדוף בכל העוצמה את הניסיון הנואל להפוך את המטורפים האלה לתוצר של החינוך החרדי או הדתי. זו עלילת דם מרושעת שכל מטרתה לזרוע שנאה כלפי ציבורים גדולים. את העלילה הזאת ניסו לטפח בעקבות רצח רבין, ומוסיפים לטפטף את השקר הזה גם כשהתברר ששום גורם רבני או רוחני לא תמך במעשים נוראים כאלה.

כל יהודי שהתחנך לאורה של התורה מתחלחל מעצם המחשבה של שפיכות דמים. התורה

היהודי מול המדבר הגדול והנורא

הפיכת המדבר

כאשר יהודי מתמודד עם "נחש שרף ועקרב", מתוך הכרה כי כל הקשיים אינם אמיתיים אלא דמיון מתעתע, שכן השליט האמיתי בעולם הוא הקב"ה - הרי עצם הידיעה הזאת גורמת שה"נחש שרף ועקרב" לא יזיקו לו, חלילה, אלא להפך, יסייעו לו במילוי שליחותו הרוחנית, שכן הוא הולך בכוחו של הקב"ה - "הַנְּחֹשׁ לְךָ פֶּחַ לְעֵשׂוֹת חֵיל".

זה יתרונו של הפירוש השני על הראשון: כשמביטים במציאות בפשטות, הרי שההתנגדות לקדושה היא אמיתית, וגם כשיש כלים להתמודד עם החושך ולהגביר עליו את האור, אין זה הופך את אופיים של המזיקים אלא מכניע אותם בלבד. אולם כאשר מתבוננים בעומק הדברים, ומבינים שהקב"ה הוא המנהיג את העולם כולו - מתגלה שגם המזיקים נועדו לשרת את הקב"ה, כפי שזה יהיה בגאולה השלמה, שגם המזיקים "לא יָרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכָל הַיָּרֵךְ קֶדְשִׁי" אלא יסייעו לקדושה.

(שיחות קודש תש"מ, כרך ג, עמ' 834)

וגזרות, שנועדו להגן על האדם מפני הסכנות, עד שבדורות האחרונים נתגלתה פנימיות התורה, המעניקה כוח לעמוד מול החושך הרוחני ונוכח ירידת הדורות.

מי הגדול והנורא

אולם הפירוש השני מודיע ומבהיר כי לא ייתכן שהתארים "הגדול והנורא" יחולו על משהו מלבד הקב"ה. "הגדול והנורא" הוא הקב"ה, וגדולתו זו באה לידי ביטוי במדבר החשוך דווקא, במקום שבו גוברת לכאורה הסטרא אחרא'.

יהודי צריך להכיר שאף-על-פי שבמבט שטחי נראָה שיש כאן העלם והסתר, וכוחות הרע גוברים, הרי האמת היא שהקב"ה מנהיג את העולם כולו בהשגחה פרטית, והבריאה כולה נשלטת על-ידו - גם ה'נחש', 'שרף' ו'עקרב'. ואדרבה, רצונו של הקב"ה שיהודי יגלה את הכוחות האין-סופיים החבויים בקרבו, שביכולתם להביא אותו לידי התגברות על כל המכשולים ודבקות בקב"ה גם בהימצאו ב'מדבר'.

בפרשתנו מעורר משה רבנו את בני ישראל לזכור את הקב"ה, שהוציא את העם ממצרים והוליד אותו "בְּמִדְבַּר הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא, נָחֵשׁ שָׂרָף וְעֶקֶב".

את המילים "הגדול והנורא" מפרש המדרש בשתי משמעויות: א) כפשוטו של מקרא - המדבר גדול ונורא, שכן יש בו מזיקים רבים. ב) התארים "גדול ונורא" שמורים לקב"ה, כי לא ייתכן שייחוסו לדבר מה זולתו, ובפרט שמדובר על המדבר, המסמל את המקום הנחות ביותר, המנוגד לקדושה.

התמודדות עם החושך

שני הפירושים האלה מבטאים שתי דרכי התמודדות עם הקשיים והניסיונות הגוברים במרוצת הדורות. הפירוש הראשון מדבר על הסכנות הרוחניות - "נחש שרף ועקרב" - האורבות לו במקום שהוא 'מדבר' ונעדר 'מים', כלומר, מקום שאינו מואר באור התורה.

ה'נחש', המייצג את הרע, הופיע כבר בחטא עץ הדעת, ובמרוצת הדורות החושך הרוחני גובר והולך. כנגדו תיקנו חכמי ישראל סייגים

אמרת השבוע

איזה רצון גובר

תלמיד ישיבה נכנס אל הצדיק בעל 'אמרי חיים' מוויז'ניץ והתלונן שאין הוא מצליח להתמיד בלימודו, אף-על-פי שהוא רוצה מאוד ללמוד.

השיב הצדיק: "זו באמת שאלה גדולה. הלוא אמרו 'אין דבר העומד בפני הרצון', והנה עינינו רואות כי רבים רוצים להיות תלמידי חכמים ויראי שמים, ואין הם מצליחים.

"אלא שכאשר מול הרצון הזה עומד רצון אחר, גם עליו חל הכלל 'אין דבר העומד בפני הרצון'. ואם יש לאדם רצונות גשמיים וחומריים, הם גוברים על הרצון ללמוד תורה ולהיות ירא שמים".

פתגם חסידי

יהודי נכנס אל רבי אהרון מבעלז והתלונן כי חברו פגע בו קשות. נענה הרבי ואמר: "וזאתה מה עשית? האם כבר סלחת לו?"

יראת שמים | מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף

מן המעיין

בלי פניות

"ועתה ישראל, מה ה' אלוקיך שואל ממך, כי אם ליראה את ה' אלוקיך" (דברים י"ב). אמר רבי יוחנן משום רבי אלעזר: "אין לו לקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד" (שבת לא). מהו "בלבד"? - שגם יראת שמים מוערכת כשהיא לבד, בלי פניות צדדיות.

(המגיד מדובנה)

מפתחות פנימיים

אמר רבא בר רב הונא: כל אדם שיש בו תורה ואין בו יראת שמים דומה לגזבר שמסרו לו את המפתחות הפנימיים, ואת המפתחות החיצוניים לא מסרו לו. כיצד ייכנס?

(שבת לא,ב)

באדם בלבד

אמר רבי חנינא: "הכול בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לג). כל המידות הנדרשות מאדם אתה מוצאן אצל הקב"ה - אהבה, רחמנות, סבלנות וכו'. רק מידת היראה - יראת שמים - היא מידה שאינה שייכת לו. זהו "הכול בידי שמים חוץ מיראת שמים" - דבר זה אין אתה מוצא אצל הקב"ה.

(תולדות יעקב יוסף)

לא בברכה בלבד

יהודי אחד בא אל ה'חפץ חיים' לבקש ממנו

ברכה שבניו יהיו יהודים יראים ושלמים. השיב לו: וכי בברכה בלבד אתה מבקש להשיג זאת? על דברים כגון אלה יש לעמול הרבה, ובמסירות נפש רבה מאוד.

עצה לרב

רב אחד התלונן באוזני הגאון החסיד רבי הילל מפריטש, שאין דבריו נשמעים בקרב אנשי קהילתו, וראשי הקהילה אינם מקבלים את דעתו. השיב לו רבי הילל: מקיימים הם את דברי חז"ל (ברכות ו,ב): "כל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים". הוסף ביראת שמים ודברייך יישמעו.

גם זו לטובה

יראת העונש אינה עבודה תמה, שהרי האדם נזהר מן החטא מתוך דאגה לעצמו. ובכל זאת התורה מזהירה על העונש הצפוי לחוטא, כדי שיראת העונש תצילנו מעשיית עברה, שהיא גרועה בהרבה מפנייה אישית.

(אור התורה)

לא להיפרד

יראת חטא משמעותה שאדם ירא לנפשו שלא להיפרד מהקב"ה על-ידי חטא ועוון כלשהו, ואפילו איסור קל של דברי סופרים. כפי שנאמר (ישעיה נט,ט): "כי אם עוונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין ה' אלוקיכם".

(לקוטי תורה)

מסרים באותיות

סגן־אלוף שי סימן־טוב פיקד על גדוד בחטיבת גולני שפעלה בשכונת סג'עיייה בעזה, במבצע 'צוק איתן'. מכת אש שהנחיתו כוחות צה"ל על מעוזי המחבלים יצרה הדף עז, ובעקבותיו ניתקה קורת בטון מתקרת הבית שבו שהה סימן־טוב והתמוטטה עליו.

מצבו הוגדר אנוש. הרופאים לא תלו תקוות רבות באפשרות שישרוד מן הפציעה הקשה. גם אם יישאר בחיים, אמרו לבני משפחתו, יהיה משותק בכל גופו ולא יוכל לנשום עצמונית.

אך התחזיות הקודרות התבדו. הרופאים עצמם הגדירו את מה שקרה 'ס רפואי'. שי, הקצין הבכיר ביותר שנפצע במערכה, נגמל ממכונת ההנשמה, ואטיאט החל להסתמן שיפור בעוד תפקודים. סיפורו ומאבקו לחיים הדהימו את הציבור, ולא פחות מכך את הצוות הרפואי במחלקת השיקום במרכז הרפואי על שם שיבא בתל השומר.

נוסף על הרופאים והאחיות, שנכנסו פתאום לחייה השלווים של משפחת סימן־טוב, הצטרפו אליה מלאכים טובים, שביקשו להקל על שי ועל המשפחה את ההתמודדות עם הפציעה הקשה. אחד מהם הוא הרב מנחם קוטנר, מנהל מטה צעירי חב"ד למען נפגעי הטרור, המלווה את הפצועים ואת משפחות נפגעי הטרור. הוא מבקר בקביעות את שי ואת בני משפחתו ומנסה לחזק את רוחם.

יום אחד מקבל הרב קוטנר פנייה מטורונטו שבקנדה. בנה של משפחת גנץ, יהודים חמים המעורים בנעשה בארץ, עמד להיכנס למצוות. המשפחה החליטה לתרום ספר תורה ליכותו לבית הכנסת שלהם בפלמינגו שבקנדה, שאותו מנהל שליח חב"ד, הרב מענדל קפלן.

"אנו מבקשים להקדיש את ספר התורה לעילוי נשמות חללי מערכת 'צוק איתן', הנערים שנחטפו והרוגי הפיגוע בבית הכנסת בהר נוף", אמרו לרב קוטנר. "אנו מעוניינים שאותיות הפרשה שבה יעלה בנו לתורה יכתבו בידי החיילים, פצועי המערכה".

הרב קוטנר נענה לאתגר. לפני כמה חודשים הגיעה המשפחה לארץ, מלווה סופר סת"ם, והחלה במסע לכתבת האותיות. התחנה הראשונה הייתה במחלקת השיקום של שיבא.

המצווה, פרשת נשא בספר במדבר. מקצת החיילים היו מסוגלים לכתוב בעצמם את האות, אחרים נתמכו בידו של הסופר או הניחו את ידם על ידו בזמן שהוא כתב את האות.

הגיע תורו של שי סימן־טוב. הוא הובל אל שולחן הסופר ישוב על כיסא גלגלים. תהליך שיקומו עד

המחלקה כולה לבשה חג. כל הצוות הרפואי עזב את משמרתו והתאסף באולם הכניסה, שבו התקיים הטקס. אווירת קדושה והתעלות אפפה את החיילים, ואלה ניגשו זה אחר זה לכתוב את בספר התורה.

על שולחנו של הסופר נפרסו גווילי הקלף של הפרשה שבה חל בר-

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

שעת העקב

התקופה שקודם ביאת המשיח נקראת 'עקבתא דמשיחא'. מושג זה שאוב מתוך המשנה בסוף מסכת סוטה המתארת את הימים שקודם הגאולה. הגמרא מכנה את התקופה הזאת 'עקבות משיחא'.

שמה של התקופה נושא את שני הפנים הקוטביים שבה: מצד אחד, 'עקבתא' מלשון עקב, החלק התחתון והנחות ביותר בגוף, חלק שהוא קהה, גס וחסר רגישות. מצד שני, 'עקבתא דמשיחא' במשמעות של עקבות המשיח – תקופה שבה נשמעים הדי צעדי המתקרבים של משיח צדקנו (ספר השיחות תנש"א כרך ב, עמ' 760).

תקופה רבת ניגודים

מעיון במקורות עולה כי תקופה זו מתאפיינת בשני תהליכים סותרים: מצד אחד, מתחילה בה ההכנה לגאולה, ומצד שני זו תקופה קשה ביותר, תקופה של שפל רוחני ומוסרי, ואף של צרות קשות ומכאיבות.

בתקופה הזאת דווקא החלה התגלות פנימיות התורה, תורת החסידות, שהיא התנוצצות מאור תורתו של משיח. ובה בשעה זו תקופה קשה ביותר, הן מבחינה גשמית הן מבחינה רוחנית. הדברים תוארו בפירוט רב בדברי חז"ל, שנתנו לנו סימנים מדויקים, שעל־פיהם נוכל לזהות את התקופה הזאת. הסימנים הללו מציינים ירידה מוסרית גדולה, שבירת המערכות השלטוניות והחברתיות, התמעטותם של לומדי תורה, התגברות הכפירה, תחושת ייאוש כללית, יוקר מאמיר, וגם צרות גשמיות איומות שיקפדו את עם ישראל (עד שכמה מהאמוראים אמרו: "ייתי ולא אחמיניה" – יבוא המשיח, ואל אראנו).

איך יכולה אותה תקופה עצימה לשאת בתוכה שני ניגודים אלה? הרבי מליובאוויטש (ספר השיחות שם) מבאר שיש קשר פנימי עמוק בין הדרגה העליונה ביותר ובין הדרגה התחתונה ביותר, בין הראש לרגל ובין סוף העבודה לתחילתה.

דווקא מפני שזו תקופת שפל, של חושך כפול ומכופל, יכולים להישמע בה פעמיו של המשיח. שכן החושך הרוחני שמשתרר בעולם והצרות שפוקדות את עם ישראל אינם מאפשרים לעבוד את ה' בכוחות הרגילים, ועם ישראל נדרש לגלות את כוח מסירות הנפש שבו. כוח זה הוא הכלי לגילוי העליון ביותר – גילוי אורו של משיח.

תנועת אחת של הקב"ה

ככל שאנו מתקרבים לביאת המשיח, מתעצמים גם הסימנים השליליים של תקופת 'עקבתא דמשיחא'. כך כתב, למשל, ה'חפץ חיים' בספרו 'שם עולם', שער ההתחזקות, פרק יב: "אנו רואין בזמננו שנתקיימו כל הסימנים שהובאו בפרק חלק לעניין הגאולה... אם כן, בוודאי יש להתחזק בביטחון ולצפות לישועה בזמן קרוב. והגם שאין אנו יכולין לצמצם ולידע הזמן בדיוק... אבל מגודל המצוקות אנו יכולין לידע ולהתבונן שלא ימשך הרבה".

את שיאו של המצב הזה אנו רואים בתקופה הנוכחית, כפי שהתבטא פעמים אין־ספור הרבי מליובאוויטש: מצד אחד, על־פי כל הסימנים, ברור ש"הנה זה (משיח) בא", וכבר נסתיימו כל העניינים שעם ישראל היה צריך לבצע, והדבר היחיד שחסר הוא – תנועה אחת של הקב"ה שתוציא את עם ישראל מהגלות ותביאם לארץ הקודש. ועם זה, הגאולה טרם באה ומתעוררת הזעקה הגדולה: "עד מתי?!"

אולם הזעקה הזאת דווקא היא המעוררת אצל הקב"ה את הגאולה בפועל ממש, ואת בניין בית המקדש השלישי, שיהיה מיזוג של הבית הראשון והשני, מיזוג כל השלמויות. לכן הבית השלישי יהיה בית נצחי, כשם שהגאולה תהיה גאולה נצחית שאין אחריה גלות.

עתה הדהים את רופאיו, אך שי עדיין התקשה להניע את אצבעות ידיו בחופשיות. רעייתו, דניאלה, שמלווה אותו במסירות מאז פציעתו, עמדה לצידו.

הרב קוטנר ניגש אל שי, קירב את כיסאו לעמדת הסופר, ובזהירות הרים את ידו הימנית והניחה על ידו של הסופר. יחד קראו בהתרגשות: "הריני כותב לשם קדושת ספר תורה".

שי התבונן בסופר הטובל את הנוצה בדיו השחורה, וכותב את האות שנפלה בחלקו – האות ב במילה "ביד", מתוך הפסוק "זאת עֲבַדְתָּ מִשְׁפַּחַת בְּנֵי הַגֵּרָשִׁי בְּאֶהֱל מוֹעֵד וּמִשְׁמֵרָתָם בְּיַד אֵיתָמָר בְּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן".

"אני לא מאמין", קרא שי בהתרגשות כשראה את המילה שבה כתב את האות. הנוכחים התקרבו והביטו בממצא בהשתאות. "בדיוק בימים אלה אנו מתמקדים בשיפור יכולת התנועה בידי של שי", הסבירה אשתו.

"זה אות משמים שאוכל להחזיר את היד לתפקוד!", קרא שי בביטחון.

עוד בטרם שקעה התרגשותו התבונן שוב ביריעת הקלף וראה את המילה הבאה – "אֵיתָמָר", ושוב הזדעק בהתפעלות. "יש לנו שני בנים. הקטן בן כמה חודשים, אך איתמר כבר היה כבן שנתיים בזמן הפציעה", הסביר שי. "איתמר חווה את הפציעה קשה מאוד. הוא התקשה להבין איך אביו נהפך פתאום לפצוע קשה, שאינו יכול לעשות פעולות פשוטות. איתמר אינו חדל להתנגע לחיבוק ממני. הוא מדבר ללא הרף על היום שבו אניף אותו גבוה ואעניק לו את החיבוק החסר לו כל־כך".

"זה היה מרגש מאוד", אומר הרב קוטנר. "צירוף הדברים הזה העניק לשי כוחות מחודשים במלחמה היום־יומית על השיקום והחזרה לתפקוד. בעת האחרונה השתפר מצבו במידה רבה. הוא הדהים את כולם כאשר הצליח לקום מכיסא הגלגלים ולצעוד על רגליו. אמנם באיטיות ובתמיכה, אך מי שנחשף למצבו בזמן הפציעה אינו יכול להעלות בדעתו שזה אותו פצוע".

לפני כחודש נסגר המעגל. קבוצה של פצועי מערכת 'צוק איתן' ונפגעי הטרור יצאו לנופש בקנדה, כאורחי קהילת חב"ד בפלמינגו. אירוע השיא של ביקורם היה הכנסת ספר התורה של משפחת גנץ. קשה היה להישאר אדיש למראה הפצועים, שמקצתם כתבו בעצמם את בספר התורה הזה, ועתה רקדו עמו בשמחה גדולה.

הגורו השתקן מדבר

התבדה ועזב את הגורו. מסע הנדודים נמשך ביעדים נידחים בהודו.

גורו במרכז מנהטן

החודשים נקפו, וגוטמן הוסיף לחוש ריקנות. הוא שב לארה"ב והחל לשתוק. "תקשרתי עם הסביבה בשפת סימנים בלבד", הוא אומר.

גוטמן הפך ל'הגורו השותק', וסביבו החלו להתקבץ צעירים רבים. מוקד פעילותו היה בסנטרל פארק במנהטן. "כלי תקשורת שיגרו עיתונאים כדי להבין מה בדיוק קורה בפניה שבין רחוב 86 למערב הסנטרל פארק", הוא מגחך. "אמריקה לא הייתה רגילה לזה".

מהפך בכותל

מספר המעריצים עלה ובמהרה התקבצו סביבו אלפים, שהרגישו טוב במחיצתו, ובהם ידוענים. אבל לחייו הפנימיים של גוטמן כל זה לא תרם דבר. בשלב מסוים החל להרהר במוצאו היהודי וביקש ללמוד. הוא החל בקריאת התנ"ך ובניסיון לקיים את המצוות, כפי שהבין אותן. הוא יצר לעצמו בגד עם גדילים, לכל אורכו, מתוך רצון לקיים את מצוות ציצית. כשקרא על מצוות 'וצרת הכסף בידך' לקח סכום כסף גדול, קשר אותו בחוט לכף ידו ועלה למטוס לירושלים.

"יהודי, הנחת תפילין היום?", כך נוהג ר' גוטמן (גיל) לקס לקבל את פני המבקרים בכותל המערבי. פניו המאירות, זקנו הלבן וחיוכו הרחב אינם מאפשרים לתיירים לסרב לו. אין גבול לשמחתו כשהוא מצליח לגרום ליהודי לגשת לדוכן.

התיירים הנענים לו אינם מעלים על דעתם כי מאחוריו סיפור חיים סוער. הוא נולד בניריווק למשפחה שהדת לא הייתה קיימת בעולמה. עם זה, תמיד חשב על בורא העולם: "בילדותי האלוקים הצטייר לי כמשהו גדול שנמצא מעל חדר הילדים שבו ישנתי".

היפי בהודו

בסיום לימודיו התגייס לצבא ארה"ב והוצב ביפן. "מצאתי את עצמי מתחבר לתרבות היפנית. דווקא שם הבנתי יותר את אפסותו של העולם הזה", הוא מספר. לאחר השירות חזר לארה"ב, התחתן, והחל לעשות עסקים. אך בליבו חש ריקנות, וזו הביאה אותו, כעבור שנים, להצטרף לתנועת ההיפים.

הצעיר החל לנדוד ממקום למקום. קליפורנייה, מקסיקו ובהמשך הודו. במסעו בכפרי הודו התגלגל לגורו נודע, שאלפים שיחרו לפתחו. בתחילה חשב שאצלו ימצא את האושר הפנימי שלו, אך מהר מאוד

פינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

קשות מעל עם ישראל.

כדאי לשים לב שלא להשמיט את ה'אמן' בברכות שאחריהן הציבור אומר משהו נוסף. למשל, 'אמן' של ברכת 'הגומל', שאחריה אומרים: 'מי שגמלך...'; 'אמן' של 'מחיה המתים', שאחריה אומרים קדושה; ו'אמן' שאחרי 'השכיבנו' בלילות שבת וחג, בקהילות שבהן אומרים אחריה 'ושמרו'; ועוד.

יש בתי כנסת שבהם מרכזים את הילדים הקטנים יחד ועונים איתם 'אמן', 'יהא שמיה רבא' וכו' במקלה ובקול רם, ואחרי סיום התפילה מכבדים אותם בממתקים. כך מרגיש כל ילד שיש לו תפקיד בתפילה, ומתאמץ שלא להפסיד 'אמן' כלשהי, ולענות אותה בקול ובשמחה; וגם המבוגרים אינם מפסידים שום עניית 'אמן'.

מקורות: שו"ע א"ח סי' נ"א ושו"ע אדה"ז; סו"ט קכד, שו"ע אדה"ז ס"ט וסי"ב ומשנ"ב שם.

פינת ההלכה

עניית 'אמן'

שאלה: מה חשיבותה של עניית 'אמן'?

תשובה: למילה 'אמן' שתי משמעויות: כשהיא באה אחרי דברי שבח, משמעותה היא 'אמת', כלומר, אמת היא הברכה שבירך המברך ואני מאמין בה. 'אמן' שאחרי בקשות, כגון קדיש, היא במשמעות של תפילה עתידית, שייאמנו בקשותיו של זה ויתקיימו במהרה. אם יש בברכה מזה וגם מזה, כגון בברכות 'רצה' ו'שים שלום', יש לכוון לשתי המשמעויות.

אין לענות 'אמן' קצרה, אלא ארוכה קצת, כדי משך זמן אמירת "אל מלך נאמן" (ראשי התיבות של 'אמן').

אמרו חז"ל: "גדול העונה אמן יותר מן המברך". כל 'אמן' מחזקת את הברכה, ממחרת את קיום הבקשות, מוסיפה זכויות רבות, ומבטלת גזרות

גוטמן בכותל. ביקש 'אדם קדוש' שיכוון אותו

הכתובת הראשונה שלו הייתה הכותל המערבי: "ביקשתי מהשם שישלח לי 'אדם קדוש' שיכוון אותי. הסתובבתי, וצעיר שאל אותי אם הנחתי תפילין היום. לא הבנתי את שאלתו ואמרתי 'כן'. עוד באותו יום קניתי תפילין, ומיד לאחר מכן גם טלית. הצעיר העיר לי על שערי הארוך וזקן הפרא שכיסה את פניי, והלכתי להסתפר. חלפה עוד תקופה וכבר הייתי בישיבה". מאז הכול היסטוריה. עשרות שנים חלפו מאז וגוטמן עדיין שם, בכותל המערבי, הפעם כמי שמביא את אור המצווה ליהודים אחרים.

הראל שיווק בס"ד
 המתמחה באירגון קבוצות לרכישת נדל"ן
קניית קרקע בארץ הקודש ישראל
בחדרה
 במחיר שווה לכל נפש
 ליווי משרד עורכי דין
 מהמובילים בארץ
 קרקע פרטית בטאבו.
 בתכנית חד 20/20
 המאושרת
בצמוד לבניה קיימת!!!
 ממורח לכביש 4
 לפרטים: צפריי אליעזר הר 052-2529977
 ניתן להירשם במייל: harelazaritd@gmail.com

גפן בס"ד
ביטוח בריאות יחודי לאנ"ש
 • כיסוי לניתוחים בארץ ובעולם • כיסוי לטיפולים מחליפי ניתוח
 • תרופות מצילות חיים • השתלות • ביטוח אמבולטוריו
 • טיפולים מיוחדים בח"ל
הכיסוי הרחב ביותר - בחצי עלות
 077-444-7777
 עננה 24 שעות
 e-mail: info@basad.co.il (שלושה 1)

מכירת ספרי תורה
 מהודרים, שנכתבו ע"י סופרי סת"ם מוסמכים, באיכות גבוהה, כתיבת הספר תורה נעשה בהשגחה קפדנית על כתיבה נאה ומהודרת מאד ע"פ כל כללי ההלכה, כולל הגהת מגיה מוסמך 1-2 הגהות מחשב, תפירה איכותית, קלף איכותי ונאה, אחריות ל-10 שנים
 זאבי וקסברגר
 052-7667379
וקסברגר
 סאטו התיקנית מתחזקת

הסרת משקפיים עושים בבי"ח
מחיר קבוצתי!
 * בתוקף עד א' אלול התשע"ה
 לבדיקת התאמה ללא תשלום:
8464*
 www.assuta-optic.co.il
 אסוטה אופטיקה
 רואים שזה בטוח!

"שלושה הם הדוחים השכינה מן העולם... ההורג בניו במעי אמום..."
 ספר הזוהר (שמות פרק ג' ע"א)
אודת "אפרת" נלחמת במגיפה זו בהצלחה
כל יהודי חייב להיות שותף! 02-5454500